

EL TEMPS

Rebeca Santjoan, Carles Llinares i Carles Tur: Batà.

“Alcoi sempre ha estat terra de batans”

Són una nova proposta musical que arriba des d'Alcoi, amb un CD sota el braç, 'Cançons de butxaca', i la voluntat de fer de la senzillesa segell característic. Parlem amb Carles Llinares que, amb Carles Tur i Rebeca Santjoan, formen Batà.

“El batà és una maquinària hidràulica: l'aigua entra per una sèquia i la sínia mou dos grans malls de fusta que de forma alternativa colpegen les peces de llana en els telers tradicionals. Es

duien les peces de llana al batà perquè quedessin més suaus, fines i atapeïdes.” Aquesta definició precedeix, al disc, el desplegament de les lletres de les vostres cançons. Per què vàreu triar aquest nom per al grup?

—Una mica per marcar els orígens. És una ferramenta que s'ha utilitzat molt en el tèxtil i, per tant, molt lligada a Alcoi, que sempre ha estat terra de batans. També hi ha el fet que és una màquina antiga que ja no s'utilitza: l'art de la música ve d'antic i s'ha de rescatar un poquet. I que la música que fem volem que siga com les peces que treien els batans: suau i consistent.

—Com neix aquesta nova aventura musical?

—D'una manera molt natural. Quan deixe VerdCel, la inquietud continua, conec Rebeca i Carles, naix l'amistat i també els clave en aquest món. A partir d'ací, tot comença a rodar. Potser és que, venint d'un projecte amb empenta, tot va més de pressa: naix Batà i en any i mig ja tenim el disc enregistrat, hem rodat fent concerts i la proposta ja s'ha engegat. Encara que siga nova. Des de la perspectiva personal ha estat com fer

un *reset*, un tornar a començar de zero, prendre un poquet de distància de les coses i tornar a veure-ho tot des de la base, fent allò que realment ens abelleix. També t'adones que la música és bastant desagradida, en aquest sentit.

—**Per què?**

—Començar de zero és començar de zero absolutament. Tal volta es té poc en compte què hages fet anteriorment, el bagatge que pugues dur. T'has de tornar a fer el públic, no hi ha res regalat.

—**No hi ha etiqueta que valgui, tampoc: feu folk, feu pop, o feu què?**

—[Riu.] Realment seguim la filosofia de fer allò que ens abelleix. La producció del disc, per exemple, és de l'Albert Ortega, que, a més d'un projecte propi, Bertomeu, ha produït discos de Rafa Xambó o Miquel Gil, per exemple. En tot cas, amb ell pensarem d'anar llevant capetes a la ceba per a quedar-nos en allò que és més essencial: deixar-nos de grans produccions, de grans arranjaments i procurar fer les cançons perquè s'aguanten per elles mateixes. Ens hem pres els arranjaments com un extra, hem intentat deixar les cançons ben crues.

—**És per això que el disc es titula *Cançons de butxaca*?**

—Sí. I també perquè hem volgut fer com un llibre de butxaca, cultura que et pugues endur a qualsevol lloc, que pugues aplicar a qualsevol moment de la teua vida i a qualsevol situació.

—**Heu fet un disc intimista però algunes cançons amaguen sorpreses. Un crít, fins i tot: "Porcs!"**

—Ens hem despullat bastant, sí. I, per bé que en els textos fas servir metàfores, quan vols, per expressar les teues experiències, de tant en tant m'agrada dir les coses pel seu nom, i si s'ha de dir porc o botxí, que siga porc o botxí. Són coses de les quals no pots fugir. És inevitable de vegades dir les coses tal com són, per molt que vulgues passar-les per un... batà [somriu].

—**No defugiu el compromís.**

—No és que fem cançó protesta, sinó que la protesta hi és implícita. La gent ja és conscient de què passa, poques coses li has d'explicar. Per tant, a partir d'ací intentem construir alguna cosa nova i fer-hi una altra volta, a tot plegat: jugar amb les paraules, amb la melodia... i, de tant en tant, quan cal o volem, fer alguna referència més explícita.

—**Reivindiqueu la senzillesa. No és anar contra corrent, en el temps de pirotècnia electrònica, oferir "essència de llima i timó"?**

—Avui dia, quan entres en un estudi i quedes envoltat de botonets i maquinetes, veus que pràcticament es pot fer de tot. I ja està bé. Però a vegades vols tornar un poquet als orígens, que la música veritablement partisca de tu, que el resultat siga teu de veres, sense maquillatge. Hem volgut anar a la senzillesa en aquest sentit. Però és que també t'adones que, de vegades, intentar fer les coses senzilles resulta molt complicat. Aquest petit pas, però, ens ha enriquit molt.

—**A l'hora de fer una cançó, per on comenceu?**

—Cadascuna té la seua història. Hi ha cançons que ixen d'una tirada. "Sent", per exemple, que tanca el disc, va eixir en deu minuts, lletra i música tot alhora. Després hi ha aquells rampells que tenim els músics: coseta que fas amb la

"De vegades, intentar fer les coses senzilles resulta molt complicat"

guitarra, coseta que enregistres, la tens allà emmagatzemada i perduda per les prestatgeries fins que la rescates. "Vol-dria" és feta així: és una cançó començada pràcticament des que tinc ús de raó. Només que vaig trigar a fer la lletra. N'hi ha, com ara "Efecte 15D", que són més del moment i la composició també ix d'una manera molt instintiva.

—**Inspiració?**

—És un poc un mite: tota inspiració necessita treball. Ara bé, a vegades, quan ja estàs immersit en el treball, si que hi ha moments que et passen coses estranyes i que de cop tot t'encaixa, com quan veus una làmina d'aquelles de tres dimensions, que t'hi has de fixar molt, molt, molt i la cosa s'acaba dibuixant quan ja has passat molta estona mira que mira. També en les cançons pots passar un temps pegant-hi voltes fins que comences a trobar-hi el filet i estires, estires, estires i... t'ix tot alhora.

—**Tenir dues veus dúctils i alhora tan diferents us aporta un plus per al joc musical...**

—Sí, és una d'aquelles casualitats que de vegades passen i ens permeten de pastar junts. I juguem a donar presència a les veus, que són diverses però quadren. A més, tant Rebeca com Carles, que toca violí i violoncel, es van aventurant a compondre i a aportar elements a les cançons, també, directament, més enllà de la interpretació. I això és important: anar construint sobre els tres pilars bàsics que formen Batà.

—**Carles Llinares ja s'havia pogut sentir a VerdCel, Rebeca Santjoan pot ser tota una descoberta, per a molta gent.**

—Sí, Rebeca és una descoberta. I tant! També pense que al País Valencià fan falta veus femenines. De fet, hi són, però per unes raons o per unes altres queden darrere, amagades. I de cop, com en aquest cas, ix una veu, la reflecteixes en un disc i resulta que et posa els pèls de punta. Són coses que la gent ha de conèixer: això sí que hauria de ser un bé d'interès cultural! [Torna a riure.]

—**Totes les lletres són vostres menys una cançó popular... algueresa.**

—A més de gaudir d'una cançó preciosa, cantar "Minyona morena" pot ser una bona manera de donar la nostra visió sobre el tema de la unitat de la llengua, per exemple. Ens pareixia bonic de cantar una romança de l'Alguer des del País Valencià.

—**I d'on l'heu tret?**

—Doncs va ser veient un programa de TV3, *Caçadors de paraules*: eren a l'Alguer, entraren en una barberia i en un moment donat el barber va traure una guitarreta i va començar a cantar aquesta romança. I em va encantar. La vaig buscar, vam trobar que Franca Masu en tenia una versió... i ens hi vam posar, a la nostra manera.

—**Ja heu tocat a Alcoi: d'aquí al món?**

—Intentarem mostrar què fem allà on ens deixen fer-ho. Ara comencem a posar les primeres pedretes amb la intenció d'alçar una paret ben alta. A poc a poc. Només volem que la gent que ens escolte quede amb bon gust de boca. És per això que cultivem cançons.

Núria Cadenes